

Försäkringskassan

Försäkringskassan

- Gabriella Lidquist
  - Regionalt samverkansansvarig inom verksamhetsområde Varaktigt nedsatt arbetsförmåga
- Kristina Svensson
  - Samverkansansvarig inom verksamhetsområde Sjukförsäkring
- Maria Byrgren
  - Verksamhetsutvecklare inom verksamhetsområde Funktionsnedsättning

Snabbfakta

- Statlig myndighet
- Betalar ut cirka **230 miljarder** kronor per år
- Fattar cirka **21 miljoner** beslut om bidrag och ersättningar varje år
- Verksamhet på **ca 60** orter
- Huvudkontor i Stockholm
- Cirka **14 200** anställda
- Generaldirektör Nils Öberg, överdirektör Maria Rydbeck

Några av våra bidrag och ersättningar

Till barnfamiljer

- Adoptionsbidrag
- Föräldrapenning
- Tillfällig föräldrapenning
- Barnbidrag och flerbarnstillägg
- Bostadsbidrag till barnfamiljer
- Familjebidrag till rekryter
- Underhållsstöd
- EU-familjeförmåner

Till nyanlända och arbetslösa

- Aktivitetsstöd
- Utvecklingsersättning
- Etableringsersättning
- Etableringstillägg
- Bostadsersättning

Till sjuka samt personer med funktionsnedsättning

- Sjukpenning
- Smittbärapenning
- Arbetsskadeersättning
- Aktivitetsersättning
- Sjukersättning
- Vård utomlands
- Merkostnadsersättning
- Omvårdnadsbidrag
- Assistansersättning
- Bilstöd

Tandvård

- Statligt tandvårdsstöd

Så här får du kontakt med Försäkringskassan

- Kundcenter för privatpersoner
Telefon 0771- 524 524
- Kundcenter för partner
Telefon: 0771- 17 90 00
- Besök våra servicekontor
- Läs mer på www.forsakringskassan.se

God man eller förvaltare

Vi behöver en kopia på ditt förordnande

- Du som är ny ställföreträdare för en person med ärende hos oss behöver skicka in en kopia på ditt förordnande.
- Då får du din huvudmans post från oss skickad till dig och du kan logga in på Mina sidor som ställföreträdare för huvudmannen.
- Om du har flera huvudmän behöver vi en kopia på varje förordnande.
Skicka kopian till:

Försäkringskassans inläsningscentral
839 88 Östersund

Egen sida på fk.se

 Försäkringskassan

 Sök

 Logga in

 Meny

För dig som jobbar inom kommunen

Information om regelverk och ersättningar som berör din verksamhet och om samverkan och om de tjänster som vi erbjuder dig.

God man eller förvaltare

Bra att veta för dig som är god man eller förvaltare.

Arbetsgivare

Myndigheter & samarbetspartner

Hälso- och sjukvården

Tandvården

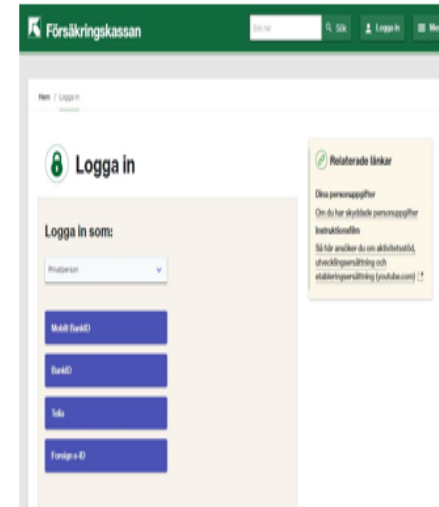
Ansöka om ersättning digitalt

- Det finns idag nio e-tjänster
  - Fyll i huvudmannens personnummer och namn i första steget.
  - Du skriver under på heder och samvete.
  - Du får en kvittens och du har möjlighet att spara eller skriva ut en pdf-fil.
  - Du kan inte följa ärendet via dina Mina sidor. Det är bara huvudmannen som kan logga in och se sitt ärende.

Du har två val

- E-tjänster och blanketter
- Beställ underlag till årsredovisningen
- Om förordnande saknas får du ett meddelande om det på sidan.

1. Gå till fk.se
2. Klicka på **Logga in**
3. Välj **ställföreträdare** i rullistan under "Logga in som:"
4. Fyll i ditt personnummer
5. Identifiera dig med ditt bank-id

Ansök digitalt om följande ersättningar för din huvudman

- Ansök om merkostnadsersättning
- Ansök om assistansersättning
- Ansök om bostadstillägg
- Anmäl ändrade uppgifter – för dig med bostadstillägg
- Ansök om aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga
- Ansök om aktivitetsersättning vid förlängd skolgång
- Ansök om sjukersättning
- Ansök om särskild ersättning för kostnader i samband med aktiviteter
- Ansöker om förskott av särskild ersättning för kostnader i samband med aktiviteter

Ansöka om ersättning med blankett

- Samlat de vanligaste blanketterna
  - Använd alltid den senaste versionen
  - Fyll i blanketten på datorn **innan** du skriver ut den
  - När du skriver ut blanketten ska inställningen på skrivaren vara "verklig storlek"
  - Gör inga hål i marginalen
  - Om du fyller i blanketten för hand
    - Använd svart eller blå penna
    - Tänk på att skriva tydligt

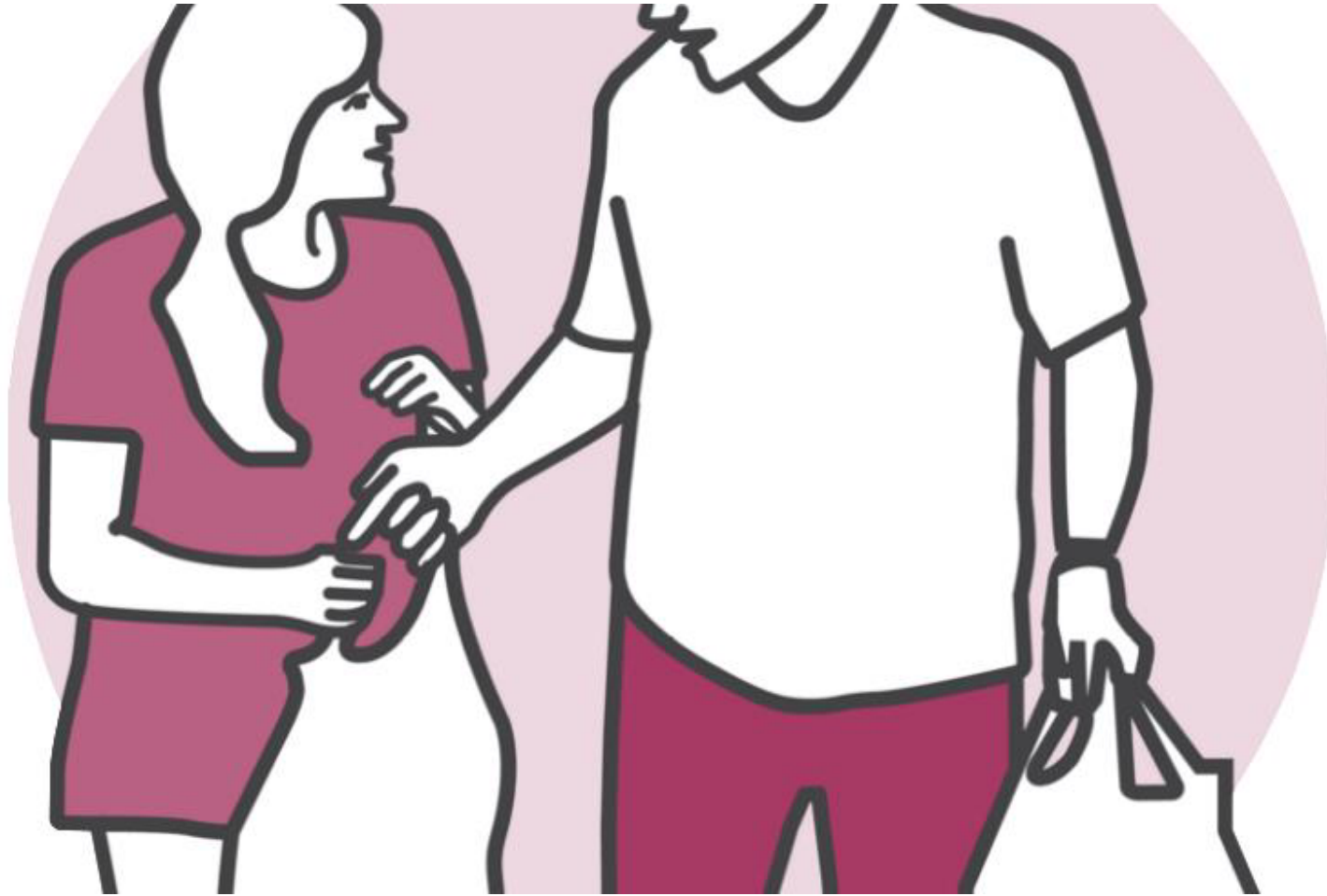

Beställa underlag för årsredovisningen

- Beställ underlaget digitalt via Mina sidor.
  - Logga in som ställföreträdare och klicka på **Beställ underlag för årsredovisning**.
  - Fyll i personnummer för en eller flera huvudmän och klicka på beställ.
  - Underlaget kommer med posten.
- Under perioden början av januari till mitten av mars kan du logga in via Mina sidor för att beställa årsredovisningen.
- När vi gör en utbetalning av skattepliktiga ersättningar, redovisar vi utbetalningen och avdragen skatt till Skatteverket. När du behöver underlag att redovisa till Överförmyndarnämnden beställer du det genom att ringa oss och be om "summerade verkställda betalningar". Du når oss på telefonnummer [0771-524 524](tel:0771-524524).

Handikappersättning

Handikappersättning

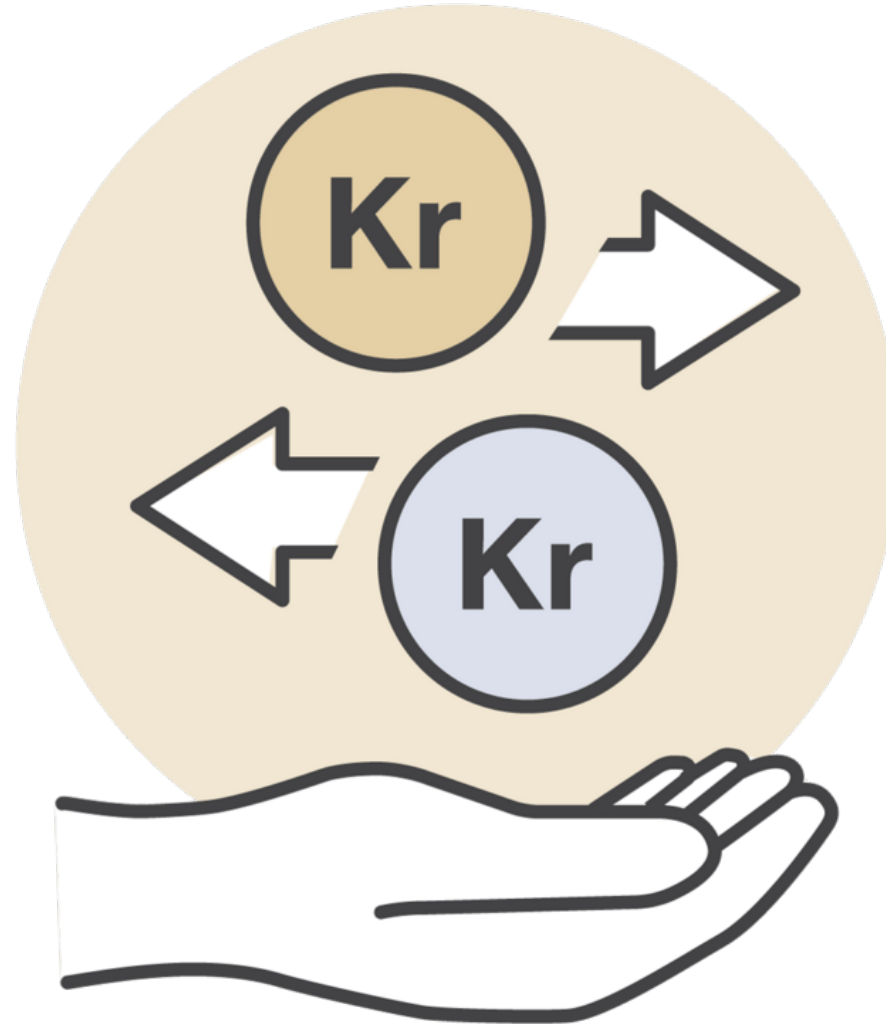
- Handikappersättning kommer successivt ersättas av merkostnadsersättning.
- Rätten till handikappersättning har baserats på en sammanvägning av en persons hjälpbehov och merkostnader som uppstått på grund av funktionsnedsättningen.
- Merkostnadsersättningen ersätter enbart kostnader.
- Rätten till handikappersättning upphör
  - när beslutet upphör eller
  - när Försäkringskassan skulle ha omprövat rätten till ersättning.

Vid vilka situationer ska handikappersättning omprövas?

När en person har beviljats handikappersättning ska det omprövas vid följande fall (äldre bestämmelser i 50 kap. 14 § SFB)

1. när beslut fattas om sjukersättning, aktivitetsersättning eller allmän ålderspension, och
2. när andra förhållanden som påverkar behovet av handikappersättning har ändrats.

Merkostnadsersättning

Vad är merkostnadsersättning

- Merkostnadsersättning är ett ekonomiskt stöd som kan beviljas föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller till en person till följd av egen funktionsnedsättning.
- Med merkostnader menas skäliga kostnader som beror på en funktionsnedsättning och är utöver vad som är vanligt för personer eller barn i samma ålder.
- Vi tar inte med kostnader som tillgodoses genom annat samhällsstöd i bedömningen.
- Merkostnadsersättning på garanterad nivå för en person som anses blind eller gravt hörselskadad. Gäller inte barn.
- Rätten till ersättningen följs upp (omprövas) minst vart fjärde år om det inte finns skäl att följa upp ärendet med längre tidsintervall. Uppföljningen sker också vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till ersättningen.
- För en person som är blind och har merkostnadsersättning på en garanterad nivå gäller även att ersättningen ska följas upp (omprövas) när personen får beslut om hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller hel ålderspension.
- Beviljad ersättning betalas ut månadsvis. Det vill säga med ett visst belopp varje månad.
- Ersättningen är skattefri.

Merkostnadsersättning – barn och vuxen

Vuxen

- 18-21 år – inte ha en underhållsskyldig förälder
- Från 21 års ålder ansöker själv
- Nedsatt funktionsförmåga före 66 år
- Funktionsnedsättningen ska ha en varaktighet för minst 1 år

Förälder till barn med funktionsnedsättning

- Som förälder i merkostnadsersättning avses underhållsskyldig förälder eller person likställd med förälder till en person under 21 år. Med likställd förälder menas
- Barnets funktionsnedsättning ska vara varaktigt för minst sex månader

Ansökan merkostnadsersättning

- Ansökan görs på Mina sidor på fk.se eller på blankett 3085 för merkostnadsersättning.
- Den som ansöker gäller för ska anses bo i Sverige.
- Läkarutlåtande ska bifogas ansökan. Gäller även vid ansökan om garanterad ersättning.
- De merkostnader som Försäkringskassan har godtagit för en period om tolv månader behöver uppgå till ett viss belopp.
- Merkostnadsersättning kan beviljas tidigast från och med tre månader innan ansökningsmånaden.
- Vad menas med nedsatt funktionsförmåga?
- Arvodesbeslut – behöver finnas som visar vad som ska betalas och av vem.
- Glöm inte ev. andra kostnader som huvudmannen har till följd av sin funktionsnedsättning.

Från ansökan om merkostnadsersättning till beslut

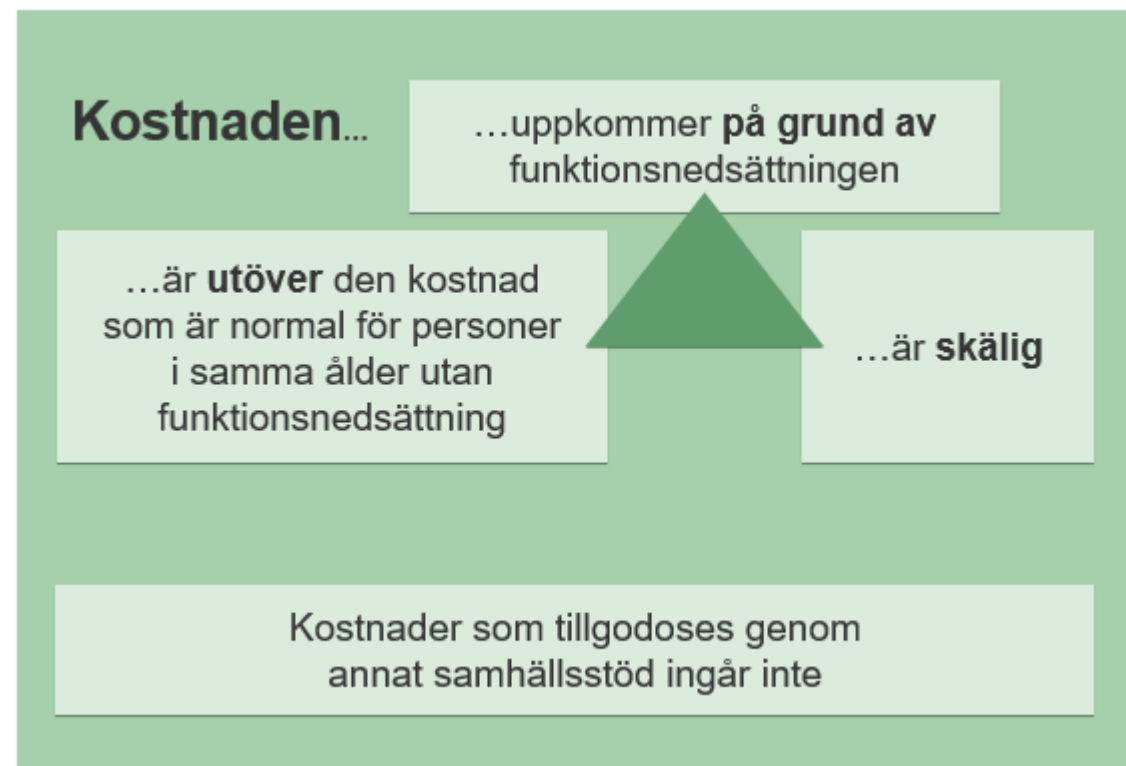

Merkostnadsersättning

Merkostnader kan vara löpande kostnader eller engångskostnader, exempelvis:

- hälsa, vård och kost
- slitage och rengöring
- resor
- Hjälpmedel
- hjälp i den dagliga livsföringen
- boende
- övriga ändamål

Arvodesbeslut

- Kostnaden kan godtas som ett årligen återkommande kostnad eller en engångskostnad.
- Om kostnaden för arvode bedöms vara årligen återkommande behöver Försäkringskassan ta ställning till vilket årligt belopp som ska godtas för kommande år.
- Det beloppet kan motsvara beloppet som den enskilde hade att betala enligt det senaste arvodesbeslutet, men det kan även finnas anledning att godta ett annat belopp utifrån den information som finns i utredningen.
- Om ställföreträdaren har förordnats innan den enskilde har fyllt 66 år och arvodesbeslutet fattas efter 66 – årsdagen så kan kostnaden ligga till grund för merkostnadsersättning.

Kostnader som staten, kommunen eller regionen betalar – annat samhällsstöd

- Annat samhällsstöd – är ett samlingsnamn för sådant som staten, kommunen eller regionen betalar. Om någon annan står för kostnaden räknas den inte som en merkostnad och därför får du inte ersättning för det.
- För sjukresor, läkemedel (inom högkostnadsskyddet), sjukvård kan du bara få kostnaden upp till högkostnadsskyddet godkänd som merkostnad.
- Kostnader för hjälpmedel - om det finns likvärdigt hjälpmedel att låna gratis från kommunen eller regionen så kan det godtas som merkostnad.
  - Kontakta därför kommunen eller regionen innan du köper hjälpmedel som du behöver på grund av din funktionsnedsättning.
- Bostadsanpassning - kommunen ansvarar för bostadsanpassning
  - Om kommunen anser att en anpassning inte är nödvändig enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag så ska Försäkringskassan utgå från den bedömningen. Kostnaderna för bostadsanpassningen kan då i regel inte anses som rimliga och motiverade.

Godtagna merkostnader, nivå av
prisbasbeloppet per år (gäller för 2024)

Ersättning per månad och nivå av
prisbasbeloppet per år (gäller för 2024)

Godtagna kostnader
för minst 37 245 kr/år

3 343 kr/månad 70 %

Godtagna kostnader för
minst 31 515 kr/år

2 865 kr/månad 60 %

Godtagna kostnader för
minst 25 785 kr/år

2 388 kr/månad 50 %

Godtagna kostnader för
minst 20 055 kr/år

**1 910
kr/månad** 40 %

Godtagna kostnader
för minst 14 325 kr/år

1 433 kr/månad 30 %

Godtagna kostnader
under 14 325 kr/år

**0 kronor
i ersättning**

Ersättningen är skattefri

Prisbasbelopp 2024 är
57 300 kronor

Blinda och gravt hörselskadade

- För blinda personer innebär merkostnadsersättning:
  - alltid rätt till högsta ersättningsnivån (70 procent av prisbasbeloppet)
  - om personen samtidigt får hel aktivitetsersättning, sjukersättning eller ålderspension har hen rätt till 40 procent prisbasbeloppet
- För gravt hörselskadade personer betyder det:
  - alltid rätt till 40 procent av prisbasbeloppet

OBS - Gäller inte för barn med underhållsskyldig förälder eller särskilt förordnad vårdnadshavare

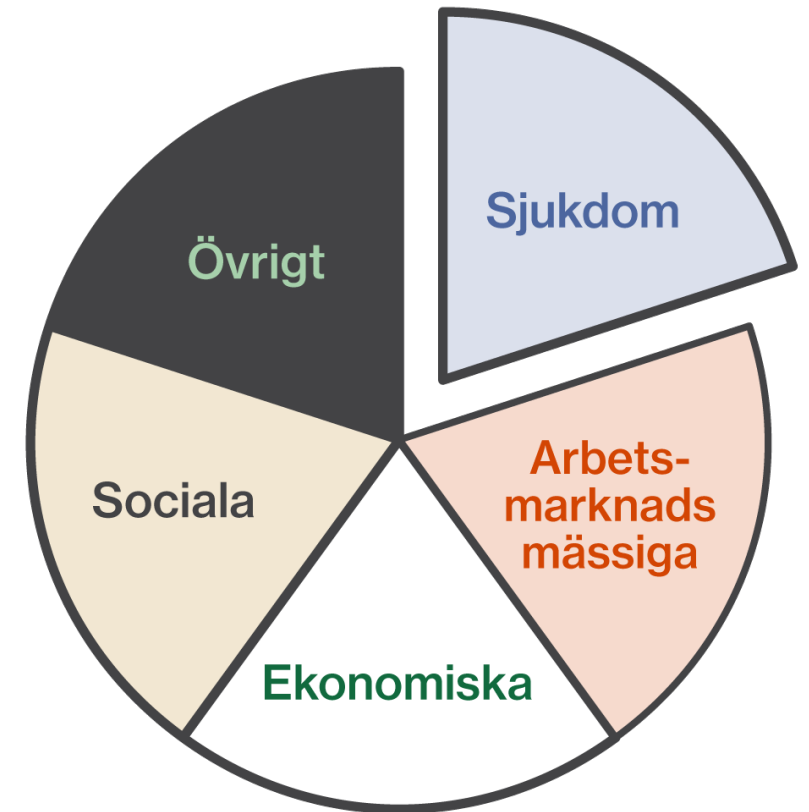
Meddela alltid förändringar

- Till exempel om huvudmannen
  - flyttar till en annan bostad
  - får något annat stöd, till exempel från kommunen eller regionen
  - flyttar till en gruppbostad
  - vårdas på sjukhus
  - reser utomlands under en eller flera längre perioder. Hur lång period det rör sig om är svårt att säga på förhand. Du får gärna höra av dig till oss så kan vi berätta mer.
  - merkostnader ändras, till exempel kostnad för arvode minskar.
- Anmäl förändringen så snart som möjligt, men senast 14 dagar efter att du har fått reda på den. Annars riskerar huvudmannen att behöva betala tillbaka pengar.
- Ökar kostnaderna så behöver en ny ansökan lämnas in.

Sjukpenning

Grundförutsättningar för att ha rätt till sjukpenning

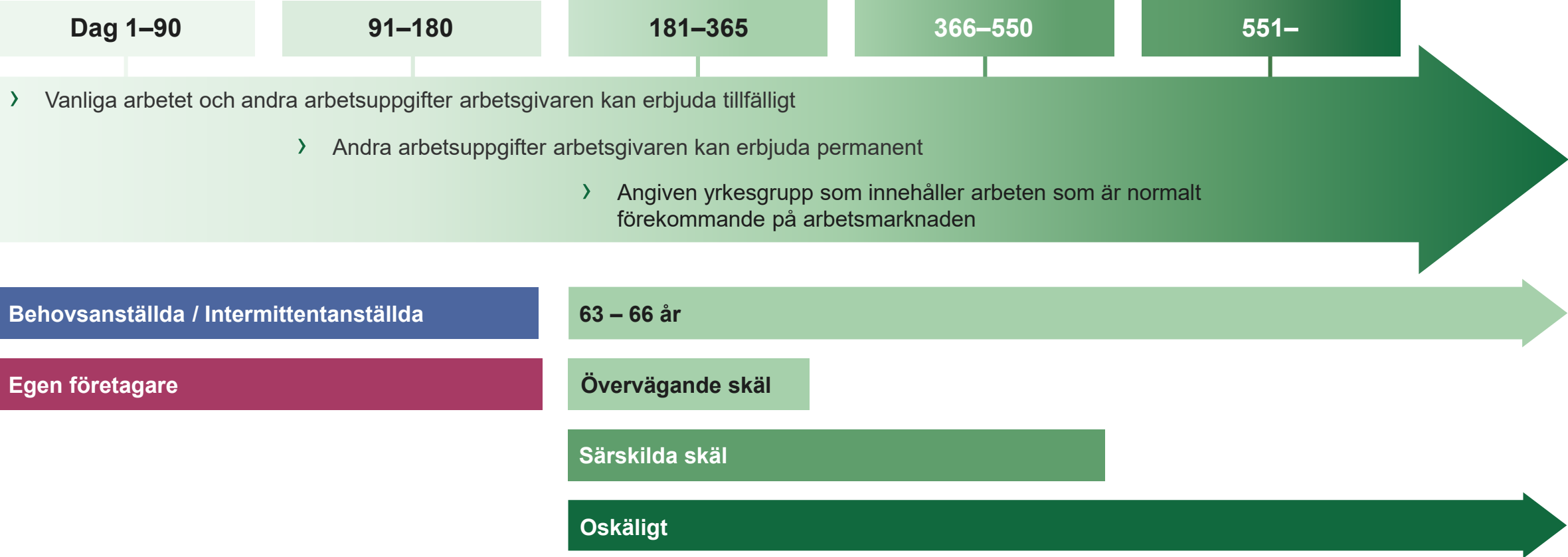
- Försäkrad i Sverige
- Sjukpenninggrundande inkomst – SGI
- Nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av **sjukdom**
- Arbetstidens förläggning vid deltid

Rehabiliteringskedjan

Anställda och egna företagare

Sjukpenning i särskilda fall

Sjukpenning i särskilda fall

- Sjukpenning i särskilda fall är ersättning som man kan få om man haft aktivitetsersättning till och med månaden innan man fyller 30 år och har låg eller ingen sjukpenninggrundande inkomst
- 160 kr om dagen vid hel ersättning
- Kan endast beviljas vid 30 års ålder i direkt anslutning till att aktivitetsersättningen upphör

Boendetillägg

Man kan ha rätt till boendetillägg om

- man haft aktivitetsersättning som upphört på grund av att man fyllt 30 år
- får sjukpenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall
- 84 000 kronor per år för ogift person
- 42 000 kronor per år för gift person
- 12 000 kronor tillkommer för hushåll med ett barn
- 18 000 kronor tillkommer för hushåll med två barn
- 24 000 kronor tillkommer för hushåll med tre eller flera barn

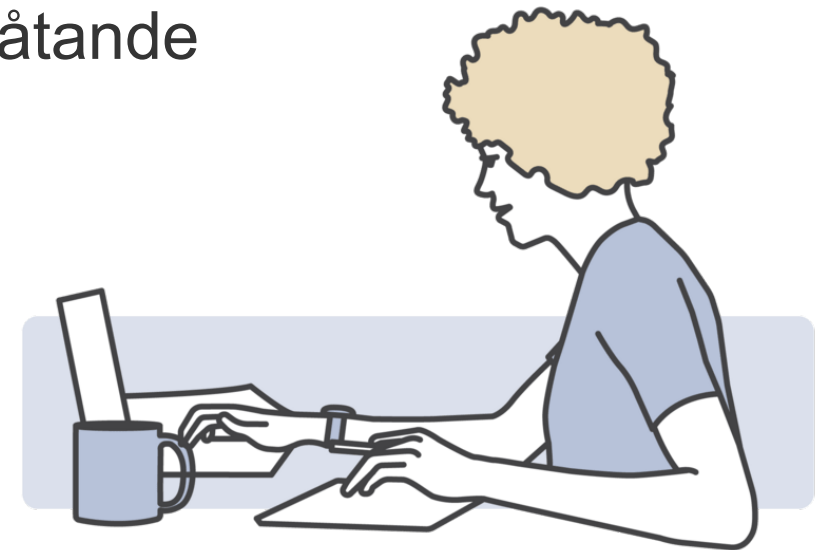

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång

- Mellan 19 år och 30 år
- På grund av funktionsnedsättning behöver längre tid för att bli klar med skolan
- Kan beviljas i 1-3 år i taget
- Ansökan och ett intyg från skolan eller ett läkarutlåtande

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga

- Mellan 19 år och 30 år
- På grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning
- Arbetsförmågan nedsatt minst $\frac{1}{4}$ i alla arbeten på hela arbetsmarknaden
- Kan beviljas i 1-3 år i taget
- Underlag för beslut
  - ansökan
  - läkarutlåtande

Under tid med aktivitetsersättning

- Utbetalning en gång per månad.
- Hur stor ersättningen blir beror på vilka inkomster personen har haft.
- Anmäla förändringar.
- Förmånsintyg.
- Delta i aktiviteter.
- Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga – rehabiliteringsinsatser, prova arbete eller studier.

Sjukersättning

Sjukersättning

- En ersättning för personer mellan 19 år och 66 år som troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid på grund av en sjukdom, skada eller funktionsnedsättning.
  - Mellan 19 år och 30 år kan enbart hel sjukersättning beviljas
  - Mellan 30 år och 66 år kan partiell eller hel sjukersättning beviljas
- Arbetsförmågan ska vara nedsatt med minst en fjärdedel i alla arbeten på hela arbetsmarknaden, även till exempel anpassade arbeten med lönebidrag.
- Nya regler från 1/9-22 för vissa äldre
- Personen kan själv ansöka om sjukersättning eller så kan Försäkringskassan besluta att byta ut en sjukpenning mot sjukersättning.

Under tid med sjukersättning

- Utbetalning en gång per månad.
- Anmäla förändringar.
- Förmånsintyg.
- Försäkringskassan gör en uppföljning.
- Vara delaktig i samhället, prova att arbeta eller prova studera.
  - I vissa fall måste man ansöka eller anmäla till Försäkringskassan.

Ansökan och beslut

Sjuk- och aktivitetsersättning

- Ansökan görs på Mina sidor eller blankett.
- Bifoga ett läkarutlåtande.
- Försäkringskassan kontaktar den som lämnat in en ansökan.
- Försäkringskassan gör en individuell prövning i varje ärende.
- Om man inte är nöjd med beslutet kan man begära omprövning. Därefter finns möjligheten att överklaga omprövningsbeslutet.
- Mer information och blanketter för ansökan finns på www.forsakringskassan.se

Bostadstillägg

Bostadstillägg

Bostadstillägg är en skattefri förmån som syftar till att ge personer med sjuk- eller aktivitetsersättning eller en motsvarande EU/EES-ersättning möjlighet att bo i en bostad med tillfredställande standard

Pensionsmyndigheten administrerar också bostadstillägg men för de personer som uppnått ålder för att ta ut garantipension.

Bostadstillägg - ansökan/anmälan

- *Ansökan om bostadstillägg (5199)*
- *Anmäl ändrade uppgifter – för dig med bostadstillägg (5141)*
- Ansökan och anmälan finns både som pappersblankett och som E-tjänst på FK.se.
  - Ansökan används för att söka bostadstillägg.
  - Anmälan används när man redan har bostadstillägg och vill anmäla att något förändrats som kan påverka hur mycket bostadstillägg man får.

Bostadstillägg - beslut och under tid med ersättningen

- Bostadstillägg beräknas utifrån bostadskostnader, inkomster, tillgångar och skulder.
- Bostadstillägg kan beviljas tillsvidare eller för en tidsbegränsad period.
- Utbetalning sker en gång per månad, tillsammans med aktivitets- eller sjukersättningen
- Bostadstillägget ska räknas om när något förhållande som påverkar bostadstillägget ändras.

Bostadstillägg belopp

Det högsta bostadstillägget som kan betalas ut är

- 6 550 kronor per månad för ensamstående eller
- 3 275 kronor per månad om man är gift eller sambo.
- Beräkna bostadstillägg på försäkringskassans hemsida

I Beräkna bostadstillägg kan du se om du har rätt till bostadstillägg och få en uppskattning av hur mycket pengar du skulle kunna få.

Beräkna bostadstillägg

Nytt beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning

- Oftast kan huvudmannen få bostadstillägg lika länge som hen får aktivitetsersättning eller sjukersättning.
- Men huvudmannen får inte automatiskt förlängt bostadstillägg när hen får ett nytt beslut om sjukersättning eller aktivitetsersättning.
- Skicka därför in en ny ansökan om bostadstillägg om huvudmannen vill fortsätta att få det.

Information på FK.se

Information, ansökan och anmälan

- För dig som god man eller förvaltare
  - [Bra att veta för dig som är god man eller förvaltare - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se)
- Ansöka digitalt via Mina sidor eller på blankett
  - [E-tjänster, blanketter och beräkningsverktyg - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se)
- Anmäla förändringar
  - [Meddela oss om något ändras - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se)

Förmånsinformation

- Förmåner på FK.se
  - [Funktionsnedsättning - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/funktionsnedsattning)
  - [Aktivitetsersättning - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/aktivitetsersattning)
  - [Sjukersättning - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/sjukersattning)
  - [Sjuk - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/sjuk)
  - [Merkostnadsersättning för vuxna - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/merkostnadsersattning)

Filmer

- Aktivitetsersättning förlängd skolgång
  - [Information till skolan om aktivitetsersättning vid förlängd skolgång - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/information-till-skolan-om-aktivitetsersattning-vid-forlangd-skolgang)
- Aktivitetsersättning nedsatt arbetsförmåga
  - [Ersättningar för personer med funktionsnedsättning - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/ersattningar-for-personer-med-funktionsnedsattning)
- Sjukersättning
  - [Ersättningar för personer som är sjukskrivna - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/ersattningar-for-personer-som-ar-sjukskrivna)
- Sjukpenning
  - [Rehabiliteringskedjan - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/rehabiliteringskedjan)
- Samordningsuppdraget inom Sjuk- och aktivitetsersättning, sjukpenning
  - [Samverkan mellan myndigheter och organisationer - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/samverkan-mellan-myndigheter-och-organisationer)
- Merkostnadsersättning
  - [Så här fungerar merkostnadsersättning - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://forsakringskassan.se/sa-har-fungerar-merkostnadsersattning)

Tack!